

مجموعه مقالات برگزیده برای چاپ و ارائه همایش ملی ادب مقاومت و هنر رودمبندی: مولف‌های پایداری

به کوشش:

دکتر سید محمد رضی مصطفوی نیا

نظارت علمی:

احمد محمدی نژاد

قم - تابستان ۱۳۹۴

دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم
دانشکده ادبیات و علوم انسانی

مؤسسه بنیان دانش
معاونت پژوهشی بنیان دانش

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور

: همایش ملی ادب مقاومت و هنر (۱۳۹۴ : قم)
: مجموعه مقالات برگزیده برای چاپ و ارائه همایش ملی ادب
مقاومت و هنر رده‌بندی: مولفه‌های پایداری/ تهیه و تنظیم معاونت
پژوهشی بنیان دانش و دانشکده علوم انسانی دانشکده آزاد
اسلامی واحد قم؛ به کوشش سیدمحمدرضی مصطفوی‌نیا؛ نظارت
علمی احمد محمدی‌نژاد پاشاکی؛ تدوین و ویراستاری احمد
محمدی‌نژاد پاشاکی، فریده اخوان پلنگ‌سرائی.

مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک

: مشهد: مینوفر، ۱۳۹۴.
: ض، ۱۴۳۳ص: نمودار.
: ۵۰۰۰۰۰ ریال: 978-600-8060-01-7

وضعیت فهرست نویسی
یادداشت

: فیبا
: عنوان دیگر: مجموعه مقالات برگزیده همایش ملی ادب مقاومت و
هنر؛ رده‌بندی: مولفه‌های پایداری.

پاراسته
عنوان دیگر

: کتابنامه.
: رده‌بندی: مولفه‌های پایداری.
مجموعه مقالات برگزیده همایش ملی ادب مقاومت و هنر؛
رده‌بندی: مولفه‌های پایداری.
ادبیات انقلابی -- کنگره‌ها
جگ و ادبیات -- کنگره‌ها

موضوع
موضوع

: مصطفی‌نیا، سیدمحمدرضی، ۱۳۴۸ -
محمدی‌نژاد پاشاکی، احمد، ۱۳۶۵ -، ناظر، ویراستار
اخوان پلنگ‌سرائی، فریده، ۱۳۶۴ -، ویراستار
: موسسه بنیان دانش
: دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، دانشکده علوم انسانی
: PIR ۴۰۰۹۶۱۳۹۴ / ۵۰۰۰۰۰ / الف/
۸۳۵۸/۰۶۸:
شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۰۴۸۹۲

شناسه افزوده
شناسه افزوده
شناسه افزوده
شناسه افزوده
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

مجموعه مقالات برگزیده همایش ملی ادب مقاومت و هنر؛ رده‌بندی: مولفه‌های پایداری

تهیه و تنظیم: معاونت پژوهشی بنیان دانش و دانشکده علوم انسانی دانشکده آزاد اسلامی واحد قم
به کوشش: سید محمد رضی مصطفوی‌نیا
نظارت علمی: احمد محمدی‌نژاد پاشاکی
تدوین و ویراستاری: احمد محمدی‌نژاد پاشاکی، فریده اخوان پلنگ‌سرائی
طراح جلد: احمد محمدی‌نژاد پاشاکی
انتشارات: مینوفر
نوبت و تاریخ چاپ: اول / تابستان ۱۳۹۴
تیراژ: ۳۰۰ نسخه
قیمت: ۵۰۰۰۰۰ ریال

همه حقوق این اثر برای مؤسسه بنیان دانش و دانشکده ادبیات و علوم انسانی
دانشگاه آزاد اسلامی قم محفوظ می‌باشد.

E-mail: BonyaneDanesh@gmail.com

فهرست مقالات برگزیده

عناوین	شماره صفحه
سخن دبیر همایش.....	۱
سخن مدیر اجرایی، ناظر عام، همایش.....	۱
العلامه الفنية والتمهيدية لأبي المقاومة الفلسطينية.....	۱
جبرا ابراهيم جبرا منادى بیداری و مقاومت فلسطین.....	۲۵
بین شعر أحمد مطر؛ فلسطین و روائع بضالها.....	۵۱
درونمایه‌های مقاومت در شعر علی احمد اکثر.....	۶۹
بازتاب وطن عربی در اشعار بدوی الجبل.....	۹۵
بررسی مؤلفه‌های ادب بیداری در شعر ابراهیم علی.....	۱۰۹
بررسی کتاب «انار سبز، زیتون سرخ» از یونه نیکو؛ در حوزه شعر بیداری.....	۱۲۷
بررسی جلوه‌های بیداری در شعر کمال ناصر.....	۱۵۷
مؤلفه‌های بیداری در شعر احلام مستغانمی؛ با تأکید بر الکتار فی الحاحه عربی.....	۱۷۹
ادبیات بیداری.....	۱۹۹
تحلیل عناصر المقاومة ضد الإستعمار فی شعر محمد محمد علی الشاعر سودانی.....	۲۲۵
بررسی بن‌مایه‌های مقاومت در باره‌ای از اشعار خلیل حاوی.....	۲۳۳
وطن خواهی در اشعار شاعر مقاومت «راشد حسین».....	۲۵۱
سیمای فدائیان حریم قدس در اشعار نزار قبانی.....	۲۷۷
شهید و پیام‌های وی در اشعار بیداری کمال ناصر.....	۳۰۱
جلوه‌های ادبیات بیداری در شعر شاعران کرد.....	۳۲۱
التحریر علی الثورة فی شعر أحمد مطر.....	۳۴۱
درونمایه‌های تعهد در شعر سلمان هراتی (مطالعه موردی: از آسمان سبز و دری به خانه‌ی.....	۳۵۵

۳۷۳	بررسی نمود بایداری در حکامه‌های میهنی محمود درویش
۳۸۹	بررسی مؤلفه‌های بایداری در آثار جبران خلیل جبران
۴۰۵	ادبیات بایداری و مفهوم آزادی در آثار محمد ماغوط
۴۲۳	جلوه‌های بایداری در شعر جودت فخر الدین
۴۳۹	جلوه‌های ادبیات بایداری در شعر ابراهیم نصرالله؛ مطالعه موردی دیوان نعمان یسیردُلونه
۴۵۳	ادبیات مقاومت در شعر اندلس؛ مطالعه‌ی موردی؛ اشعار أبو القاسم خلف بن فرج الإلبیری
۴۷۳	بررسی مضامین مقاومت در شعر محمد کاظم کاظمی؛ با گذری بر دو دفتر «پیاده آمده بودم» و
۴۸۹	من، احمی ترین مؤلفه بایداری در شعر سمیع قاسم
۵۰۹	مفهوم شهید و شهادت در شعر محمود درویش
۵۲۵	سیمای ادبیات بایداری در اشعار علیرضا قزوه
۵۵۱	جلوه‌های ادبیات بایداری در شعر احمد شوقی
۵۷۳	رنالیسم در شعر سیاسی نزار قبانی
۵۹۹	تجلیات المقاومة الوطنية در شعر فایز جویده
۶۱۹	بازتاب محتوایی هشت سال دفاع مقدس در شعر سپیده کاشانی
۶۴۱	جلوه‌های بایداری در شعر عزالدین مناصره
۶۵۵	بررسی سهم شعر دفاع مقدس در رشد شعر ناصر فارسی
۶۷۷	جستاری بر جلوه‌های ادب بایداری در اشعار هرون هاسم
۶۹۵	مظاهر ادب المقاومة فی شعر مصطفى وهبی التلی (عرار)
۷۱۳	بررسی بارقه‌های ادبیات بایداری در اشعار عبدالوهاب البیاتی
۷۲۷	بازتاب ادبیات مقاومت در شعر عبدالرحیم محمود شاعر مقاومت فلسطین
۷۴۵	الشعر السیاسی الساخر المقاوم عند أحمد مطر
۷۶۵	جهاد و مقاومت در شعر عبدالرحیم محمود شاعر شهید فلسطین
۷۸۹	جلوه‌های ادبیات بایداری و مقاومت در اشعار دکتر اتوار
۸۰۱	سیمای ادبیات مقاومت و استعمارستیزی در سروده‌های احمد محرم
۸۱۷	بررسی جایگاه طنز در شعر دفاع مقدس
۸۳۵	مظاهر الوطنية فی شعر تمیم البرغوثی (قصیده "فی القدس" نموذجاً)
۸۶۳	بررسی جلوه‌های ادب بایداری در شعر سیف فرغانی
۸۷۷	مظاهر ادب المقاومة فی شعر سعدی یوسف
۸۹۵	نمودهای ادب بایداری در اشعار یوسف الخال

- ناصر خسرو و ادبیات پایداری ۹۱۵
- جلوه‌های پایداری در اشعار حماسی عماد الدین کاتب اصفهانی ۹۳۵
- بنمایه‌های پایداری در اشعار ابن‌قسیم خموی ۹۵۳
- مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، خواستگاه ادبیات پایداری ۹۶۷
- جلوه‌های مقاومت در اشعار آدونیس ۹۹۱
- «اشغال در فلسطین» و «عملکرد جوامع بین الملل» برابر آن در آثار «سمیع القاسم» شاعر ۱۰۰۹
- واکاوی نهضت شعوبیه و تبیین عناصر ادب پایداری آن ۱۰۲۷
- سوگ نامه‌های شعر ابوسلمی ۱۰۴۹
- ترانه‌های در دکانه در شعر معاصر فلسطین (نمونه مورد پژوهانه، اشعار ابوسلمی) ۱۰۶۹
- جستاری در زمینه ادبیات مقاومت در قصیده «یومیات جرح فلسطینی» ۱۰۸۹
- سیمای فلسطین و ادب پایداری در وحی القلم مصطفی صادق الرافعی ۱۱۰۵
- راز ماندگاری اشعار پایداری ابو القاسم شابی ۱۱۲۱
- بیداری کلمات: بررسی معاصر ای. ا. اومت در شعر محمد محمود زبیری، شاعر معاصر یعنی ۱۱۴۱
- جلوه‌های ادب پایداری در اشعار «الله الزمرای» ۱۱۶۳
- المقاومة والصمود فی دیوان موسی شعیب ۱۱۸۵
- سوگنامه‌های سرزمین مقاومت ۱۲۰۳
- بنمایه‌های ادبیات پایداری در شعر فاروق جبر ۱۲۲۱
- بازتاب مقاومت در اشعار بشاره الخوری ۱۲۴۵
- تجلی کودک مقاومت در شعر فدوی طوقان ۱۲۵۹
- بیان و بررسی جلوه‌های پایداری در شعر برهان الدین عبوشی ۱۲۷۳
- ندای مقاومت و بیداری ملی در اشعار مصطفی غلاینی ۱۲۹۵
- توظیف الفكاهه فی شعر المقاومة المعاصر (شعر یحیی السماوی أنموذجاً) ۱۳۱۷
- فریاد خونها: درنگی بر بنمایه‌های پایداری در شعر حسن عبدالله قرشی ۱۳۴۱
- ملاح المقاومة فی شعر عبدالرحمن بارود ۱۳۶۷
- جلوه‌های مقاومت در شعر عربی اندلس ۱۳۸۷
- آوارگی، مولفه هویت‌بخشی ادبیات پایداری افغانستان ۱۴۰۱

سخن دبیر همایش

با توجه به موقعیت ژئوپولیتیک استان قم بعنوان کانون علمی و مذهبی، انتظار می‌رود این استان، همایش‌های علمی در سطح کشور را، با رویکرد هم‌سویی با نقشه‌ی راه مقام معظم رهبری (دامه ذله العالی) دنبال کند. یکی از مصادیق نقشه‌ی راهی که ایشان، مکرراً برای جامعه‌ی علمی و فرهنگی کشور، ترسیم فرموده‌اند، نهادینه ساختن فرهنگ جنگ و شهادت، در جامعه اسلامی است. از اینرو موسسه بنیان دانش با کادر متعهد، مجرب و دانشگاهی خویش، و با همکاری دانشگاه آزاد اسلامی قم، و بویژه مساعدت‌های آقای دکتر جنتی‌فر و با آسیب‌شناسی و نیازسنجی تحولات کشور و منطقه، فراخوان این هم‌اندیشی علمی را با عنوان: «همایش ملی ادب معاوضه و هنر» همزمان با دهه فجر شکوهمند انقلاب اسلامی ایران در مورخه ۱۲ بهمن ماه ۱۳۹۳، اعلام، بصورت رسمی در این مسیر، گام خود را به پیش نهاد.

آنچه که این همایش را از سایر همایش‌های دیگر -چه در سطح ملی و چه بین‌المللی- در سطح کشور متمایز می‌زند مؤلفه‌های متنوعی است که به صورت اجمال، در ذیل به آن اشاره می‌شود:

۱. برای نخستین بار دفاع مقدس و مقاومت اسلامی در ۱۱ کشور اسلامی منطقه، با تمام ابعاد آن اعم از جایگاه شهدای گرانقدر، خانواده‌ها، معظم آنان، جانبازان و اسراء در زنده نگه داشتن ارزش‌های والای مقاومت اسلامی، معیارهای پایداری، لزوم وحدت و... از دیدگاه علمی مورد واکاوی قرار گرفته است.

۲. تاکنون بیش از ۵۰۰ اثر به دبیرخانه همایش رسوا شده است و صاحبان آثار شامل: دانشجویان کاردانی و کارشناسی و دکتری و اساتید می‌باشند که کثرت آنها را، اساتید دانشگاه‌ها تشکیل داده، که در این بین، تعداد قابل توجه دانشجویان و اساتید نام‌های دانشگاه‌های معتبر ایران، نشان از موفقیت همایش دارد.

۳. پراکندگی آثار رسیده به دبیرخانه همایش، نشان از مشارکت گسترده جامعه‌ی علمی سراسر کشور بوده؛ تا آنجا که می‌توان به ضرس قاطع اشاره کرد که اکثراً دانشگاه‌های کشور اعم از شمال و جنوب و شرق و غرب شرکت داشتند و این شمولیت مکانی همایش در کشور برای اولین بار در استان قم اتفاق می‌افتد.

۴. برای اولین بار در همایش ملی، پراکندگی پژوهشگران از پانزده رشته زیر، حاکی از نیازسنجی مناسب و مشارکت خوب پژوهشگران این مرزوبوم است: جامعه‌شناسی / زبان و ادبیات عرب / ادبیات فارسی / کارشناس زمین‌شناسی / معارف قرآن و اهل‌البیت علیهم‌السلام

حسابداری / تحقیقات آموزشی / آموزش و پرورش / حقوق خصوصی / زبان و ادبیات فرانسه / ادبیات مقاومت / ارتباط تصویری / مترجمی زبان انگلیسی و علوم قرآن و حدیث.

۵. تنوع عناوین آثار رسیده، حاکی از پرداختن به مقوله مقاومت و پایداری از زوایای مختلف و با نگاه علمی است که خود می تواند نشانگر موفقیت همایش در جذب پژوهشگران متخصص با سلايق مختلف، باشد که در ذیل به طور اجمال به عناوین کلی آثار اشاره می شود:

ت: هنر	الف: ادبیات
۱. کمدي وطنز تصويري	۱. تطيقي
۲. موسيقي و مقاومت	۲. بينامتنا
۳. نمايش نامه	۳. رثاء
۳. نقد رمان هاي جنگ	۳. اسطوره
	۴. آشنازدائي
۴. جلوه هاي كاريكاتور در روزنامه هاي	۵. تلخند
ها آرتص والسفير	۶. سبك شناسي
۵. بررسي تصاویر كتابهای كودكان	
	ب: ادبیات كودك
روانناسي	۱. سرودهاي كودكان
	۲. چهره كودك
ج: فلسفه	
	ب: ادبیات پایداری
چ: بررسي داستانهای كوتاه با موضوع	۱. دفاع مقدس
مقاومت	۲. جايگاه شهيد وشهادت
	۳. خاطرات رزمندگان
ح: تاريخ	۳. عاشوراء و مقاومت
	۴. اهل بيت (ع) و مقاومت
	۵. قرآن و پایداری

۶. نو بودن بسیاری از موضوعات آثار که در این زامنه بسیاری از شخصیت‌های جهانی برای اولین بار در همایش مطرح شده‌اند.
۷. برای نخستین بار در این همایش، مصادیق مقاومت ۱۱ کشور: بحرین/ لبنان/ عراق/ لیبی/ سودان/ افغانستان/ کویت/ فلسطین/ یمن/ اردن/ عربستان، مورد تحقیق قرار گرفته است.
۸. زبان آثار به دو زبان فارسی و عربی می باشد.
۹. از ویژگی های بارز همایش ملی ادبیات مقاومت و هنر اینست که اعضای کمیته علمی آن همگی از اساتید برجسته کشور در رشته های مختلف می باشد.

دکتر سید محمد رضی مصطفوی نیا
هیئت علمی دانشگاه قم